

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrij Technisch Instituut te DENDERMONDE

Hoofdstructuur deeltijds beroepssecundair onderwijs

Instellingsnummer 36301

Instelling Vrij Technisch Instituut

Directeur Guido VAN LYSEBETTENS

Adres Emiel Van Winckellaan 6 - 9200 DENDERMONDE

Telefoon 052-21.17.96

Fax 052-25.99.20

E-mail g.vanlysebettens@vtidendermonde.be

Website <http://www.vtidendermonde.be>

Bestuur van de instelling VZW Óscar Romerocollege

Adres Kerkstraat 60 - 9200 DENDERMONDE

Scholengemeenschap Scholengemeenschap Archipel

Adres Emiel Van Winckellaan 6 - 9200 DENDERMONDE

CLB Vrij CLB Waas en Dender

Adres Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS

Dagen van het doorlichtingsbezoek 26-10-2015, 27-10-2015, 28-10-2015, 29-10-2015, 30-10-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 30-10-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 26-11-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Marc D'HOOP

Teamleden Gabriël POPPE, Martine ZAMAN, Sylvie DE KEUKELAERE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leerpresetaties in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Project algemene vakken (PAV) en moderne vreemde taal Engels in de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (leerplan D/2012/7841/026)	8
3.1.1.2 Aanvuller, Kassier en Verkoper (modulair)	11
3.1.1.3 Hoeknaadlasser (modulair)	13
3.1.1.4 Keukenmedewerker en Hulpkok (modulair)	14
3.1.1.5 Machinaal houtbewerker (modulair)	16
3.1.1.6 Metselaar (modulair)	17
3.1.1.7 Residentieel elektrotechnisch installateur (modulair)	18
3.1.1.8 Logistiek helper in de zorginstellingen (lineair)	20
3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen	22
3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	24
3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	26
4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	26
4.1 Loopbaanbegeleiding	26
4.2 Evaluatiepraktijk	29
5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	31
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	33
6.1 Wat doet het centrum goed?	33
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?	33
6.3 Wat moet het centrum verbeteren?	33
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	34

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leerprestaties.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het centrum voor leren en werken biedt deeltijds beroepsonderwijs aan met opleidingen in de sectoren lichaamsverzorging, personenzorg, verkoop, voeding, nijverheid en tuinbouw. Het is administratief verbonden aan het Vrij Technisch Instituut Dendermonde, maar kan zijn beleid autonoom uitstippelen en uitvoeren. Het biedt zijn vorming aan op een aparte campus en heeft voor de beroepsgerichte vorming in de domeinen bouw en tuinbouw twee bijkomende vestigingsplaatsen. Het centrum telt 190 leerlingen, waarvan iets meer dan de helft ouder is dan 18 jaar. Het aandeel van niet-leerplichtige leerlingen neemt toe.

Het onderzoek naar de realisatie van de leerplandoelstellingen 'algemene vorming' en van de competenties 'beroepsgerichte vorming' (bgv) in de focus levert wisselende resultaten op. De kwaliteit van de leerplanrealisatie project algemene vakken en Engels voldoet in de lesgroepen op het niveau van de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (diplomagroepen). Er is in de vakgroep voldoende professionaliteit, samenwerking en zelfevaluerend vermogen om de enkele verbeterpunten die vastgesteld zijn, bij te sturen. De realisatie van de competenties voldoet in de opleidingen Aanvuller, Kassier, Verkoper, Machinaal houtbewerker en Metselaar en haalt zelfs een hoog rendement in de opleiding Hoeknaadlasser. De realisatie voldoet niet in de opleidingen Keukenmedewerker en Hulpkok, Residentieel elektrotechnisch installateur en Logistiek helper in de zorginstellingen. De tekorten hebben te maken met de afstemming van het onderwijs- en leerproces op de competenties in de betrokken modules en op de individuele leertrajecten van de leerlingen. In enkele gevallen ontbreken de noodzakelijke uitrusting en leermiddelen of worden die onvoldoende doelgericht ingezet. De aansluiting van de evaluatie op de competenties en de individuele leertrajecten is in die opleidingen eveneens een pijnpunt. Vaak ontbreken kwaliteitsvolle beoordelingscriteria.

Het centrum streeft voldoende planmatig de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) na. In registratiedocumenten koppelt het de VOET aan alle onderdelen van de vorming en de leerlingenbegeleiding. In het teken van het pedagogisch project is er een ruim aanbod van brede vorming die de leerlingen maatschappelijke redzaamheid en actieve betrokkenheid bijbrengen. Verschillende werkgroepen organiseren sensibiliserende en ervaringsgerichte activiteiten die daartoe bijdragen.

Het onderzoek van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) werd samen uitgevoerd met het onderzoek in het Vrij Technisch Instituut Dendermonde, waaraan het centrum administratief verbonden is en waarmee de organisatie van BVH samenvalt. Omwille van de onvoldoende systematische aanpak van risicobeheersing en het bijsturen van intern of extern vastgestelde tekorten en omwille van enkele tekorten met betrekking tot vereiste keuringsverslagen en veiligheid in de leer- en werkomgeving is er een beperkt gunstig advies voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Het centrum heeft een kernachtige visie die volledig aansluit bij zijn opdracht van algemene en beroepsgerichte vorming, leerlingenbegeleiding en voltijds engagement van de leerlingen. In die visie staat de leerling en zijn/haar vormingstraject centraal. De organisatiestructuur van het centrum is daarop volledig afgestemd. Verschillende teams en werkgroepen dragen bij tot de realisatie van het pedagogisch project. Ze zorgen voor een groot draagvlak en maken een participatieve besluitvorming mogelijk. In de dagelijkse leiding is er permanente aandacht voor een goed georganiseerde centrumwerking die leidt tot een ordelijk leer- en leefklimaat. Daarin gaat ook veel zorg naar het welbevinden van de leerlingen.

Een belangrijke pijler in het pedagogisch project is de loopbaanbegeleiding. De screening en inschaling verlopen volgens een afgesproken procedure en leiden tot een individueel leertraject. De inbreng van de algemene en de beroepsgerichte vorming daarin zijn veeleer beperkt. De gedifferentieerde afstemming van vorming en begeleiding in de algemene en beroepsgerichte vorming en in het werkplekleren op de individuele leertrajecten staat nog niet volledig op punt. Het leerlingvolgsysteem laat wel toe op elk moment alle relevante informatie met betrekking tot het individueel leertraject in te brengen en op te volgen. De loopbaanbegeleiding ondersteunt voldoende de toeleiding naar een gepaste invulling van het voltijds engagement voor elke leerling. Op dit vlak is er een goede samenwerking met alle betrokken interne en externe partners en met de ouders. De aanpak van de trajectbegeleiding en het netwerk dat daarrond opgebouwd is, leiden tot een invulling van het voltijds engagement dat over het algemeen hoger is dan de Vlaamse referentiegegevens. Op het ogenblik van de doorlichting (na een maand in het nieuwe schooljaar) is er al voor 55 % van de leerlingen een invulling van het voltijds engagement en voor 38 % reguliere tewerkstelling. Vorig schooljaar was er in de maand februari voor 71 % van de leerlingen een voltijds engagement (Vlaamse referentie 65,5 %).

Met het oog op een objectieve studiebekrachtiging onderneemt het centrum acties voor de kwaliteit van de leerlingenevaluatie. Het ontwikkelt instrumenten voor de afstemming van de evaluatie op de individuele leertrajecten. In de algemene vorming vertrekt men hiervoor expliciet van de doelstellingendomeinen in het leerplan. Op enkele werkpunten na zijn de evaluatie- en beoordelingscriteria daarop voldoende afgestemd. Het bereik wordt voor elke leerling per doelstellingendomein bepaald en geregistreerd. In de bgv (inclusief het werkplekleren) is de koppeling van de competenties aan meetbare doelen en beoordelingscriteria nog niet volledig afgerond. Daardoor is het in verschillende opleidingen onvoldoende duidelijk op welke basis de competenties als verworven beoordeeld worden. De daaraan verbonden studiebekrachtiging is dan ook minder tot onvoldoende objectief.

Het centrum staat open voor kwaliteitsverbetering. Het past op een systematische manier kwaliteitszorg toe voor verschillende onderdelen op centrumniveau (ZIDO-instrument, 'zelfevaluatie in deeltijds onderwijs'). De analyse van de gegevens leidt tot bepaling van prioritaire actiepunten en bijsturing. Het centrum verzamelt data over leerlingenstromen, aanwezigheden, voltijds engagement en studiebekrachtiging. De analyse ervan blijft veeleer beperkt tot vaststellingen, maar deze houden het centrum wel alert voor de inspanningen ten aanzien van zijn kernopdracht. In de meeste teams en werkgroepen wordt gereflecteerd over de werking of over ondernomen acties, maar de diepgang daarvan varieert groepsafhankelijk.

Op grond van de vaststellingen in het erkenningsonderzoek besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een beperkt gunstig advies omwille van tekorten in de realisatie van de competenties in sommige opleidingen en omwille van tekorten met betrekking tot woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het centrum moet bij de opvolging na drie schooljaren kunnen aantonen dat de tekorten voldoende weggewerkt zijn.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leerprestaties en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus

Moderne vreemde talen 3de graad
Moderne vreemde talen 3de graad, 3de leerjaar
Project algemene vakken 3de graad
Project algemene vakken 3de graad, 3de leerjaar
VOET
Aanvuller
Hoeknaadlasser
Hulpkok
Kassier
Keukenmedewerker
Logistiek helper in de zorginstellingen
Machinaal houtbewerker
Metselaar
Residentieel elektrotechn. installateur
Verkoper

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Loopbaanbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leerprestaties het volgende op.

3.1.1.1 Project algemene vakken (PAV) en moderne vreemde taal Engels in de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (leerplan D/2012/7841/026)

Voldoet

In het onderwijsproces komen de leerplandoelstellingen geproportioneerd en met voldoende diepgang aan bod. De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen voldoet.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

Het centrum stelt lesgroepen samen op het niveau van de tweede graad, de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (diplomagroepen). De vooropleiding van de leerlingen, de studiekeuze beroepsgerichte vorming en organisatorische factoren zijn bepalend voor de groepsindeling. De resultaten van de instaptoetsen hebben geen invloed op de groepsindeling. Ze geven alleen informatie over de beginsituatie van de leerling voor taal- en rekenvaardigheden en vaardigheden informatieverwerking en -verwerking. Leerlingen met opmerkelijke taal- of leerachterstand krijgen in aparte lesgroepen een remediërend aanbod voorbereidend op het niveau van de tweede graad. Het centrum biedt de moderne vreemde taal Engels geïntegreerd in PAV aan.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het onderwijsproces verloopt planmatig en doelgericht. Het aanbod is samengesteld uit een rode draad van thema's met tussendoor contractwerk en relevante actualiteit. Positief is dat voor alle leeronderdelen de betrokken doelstellingendomeinen het uitgangspunt zijn en dat daar in de cursussen en de evaluatiepraktijk consequent naar verwezen wordt. Op die manier bewaakt de vakgroep de leerplangerichtheid en zijn ook de leerlingen op de hoogte van de beoogde leerdoelen.

De thema's, de informatiebronnen in het contractwerk en de besproken actualiteit bestrijken de meeste inhouden van het domein 'maatschappelijke participatie'. Er is ook een inhoudelijk verband met verschillende contexten van de vakoverschrijdende eindtermen. Enkele thema's en bijbehorende opdrachten dragen concreet bij tot de maatschappelijke redzaamheid van de leerlingen. De andere leerinhouden brengen tijd- en ruimtebewustzijn en natuurwetenschappelijke kennis en inzichten bij. De leerplandoelstellingen met betrekking tot biologische evolutie en erfelijke kenmerken zijn in deze laatste nog onvoldoende vertegenwoordigd.

Werkvormen met toepassing van informatieverwerving en -verwerking zijn een essentieel onderdeel van het onderwijs- en leerproces. De functionele taalvaardigheden (inclusief 'leren argumenteren') zitten daarin geproportioneerd vervat. Bij deze opdrachten maken de leerlingen frequent gebruik van gevarieerde informatiebronnen, ICT en naslagwerken. Zelfstandig werk of groepswork komen geregeld voor. De leerlingen leren daarbij stappenplannen toepassen die hun organisatiebekwaamheid bevorderen (het OVUR-principe: oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren).

'Probleemoplossend denken' (rekenvaardigheden) komt voldoende frequent voor. Dit gebeurt hier en daar in een functionele context verbonden aan het behandelde thema. Rekenvaardigheden komen ook telkens aan bod in het contractwerk. Daar zijn de oefeningen of de vraagstukken echter onvoldoende ingebed in functionele contexten.

De leerlingen leren de meeste vaardigheden op het vereiste beheersings- en verwerkingsniveau aan. Toch is dit niveau niet voor alle onderdelen in de derde graad optimaal, bijvoorbeeld het niveau van probleemstelling in sommige opdrachten en de zelfstandigheid van uitvoering van vaardigheden en van het OVUR-principe. Er is wel voldoende differentiatie tussen de derde graad en de diplomagroepen. Voor deze laatste zijn de opdrachten en de contexten veelal complexer en staat de zelfstandigheid van uitvoering, zowel individueel als in groep, meer centraal.

Het aanbod van de leerplandoelstellingen Engels voldoet. De ontwikkeling van de vaardigheden verloopt echter nog niet optimaal volgens een leerlijn (zie leerplan, rubriek 5 'Kader MVT in dbso'). Positief is dat functionele taalvaardigheden en zelfredzaamheid in een vreemde taal prioritair zijn. Functioneel taalbegrip en mondelinge interactie krijgen terecht de grootste aandacht. De leerlingen leren de Engelse taal in concrete en vertrouwde contexten uit het dagelijkse leven. Met uitzondering van prescriptieve teksten, komen de voorgeschreven tekstsoorten voldoende aan bod. Conform het leerplan vervullen woordenschat en grammatica een ondersteunende rol.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De uitrusting en leermiddelen beantwoorden aan de leerplanvereisten. In alle PAV-lokalen is er apparatuur voor dataprojectie met internetaansluiting. Er zijn voldoende mogelijkheden voor ICT-toepassingen door de leerlingen. Aan de muren hangen wandkaarten en didactische illustraties. De vereiste naslagwerken en informatiebronnen zijn onmiddellijk beschikbaar. De leermiddelen ondersteunen het vaardigheidsgericht onderwijsproces.
---	---

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is samengesteld uit dagelijks werk en synthesesproeven. In de ontwikkeling naar permanente evaluatie wordt vanaf dit schooljaar het meeste gewicht toegekend aan dagelijks werk en is het aantal synthesesproeven verminderd. De evaluatie en de rapportering zijn geordend volgens de doelstellingendomeinen in het leerplan. Het systeem laat toe de leerprestaties van de leerlingen per domein te bepalen en op te volgen. In de rapportering zijn de resultaten van de taalvaardigheden Nederlands en Engels geïntegreerd in het domein informatieverwerving en -verwerking. Dit maakt de rapportering over het bereik van de taalvaardigheden minder transparant.

Het dagelijks werk bestaat uit geïntegreerde taken of toetsen, zelfstandige zoek-, verwerkings- en presentatieopdrachten of groepswork. De evaluatie sluit volledig bij het onderwijs- en leerproces aan. De doelstellingendomeinen zijn er voldoende in vertegenwoordigd. Bij verschillende opdrachten leren de leerlingen ook zichzelf evalueren. In de synthesesproeven worden eveneens alle doelstellingendomeinen geëvalueerd.

De afstemming van de vraagstelling of beoordelingscriteria op de leerplandoelstellingen is niet voor alle evaluatieonderdelen optimaal. Ze voldoet wel voor het domein informatieverwerving en -verwerking met inbegrip van de taalvaardigheden Nederlands en Engels. De evaluatie van probleemoplossend denken gebeurt vooral in de derde graad te vaak buiten functionele context. De beoordelingscriteria voor het individueel werk en het groepswork zijn niet in alle betrokken opdrachten optimaal geënt op de (zelfstandige) toepassing van het OVUR-principe (onder meer in de synthesesproeven). De leerplandoelstellingen 'maatschappelijke participatie' worden in de synthesesproeven hoofdzakelijk cognitief en onvoldoende vanuit probleemstellende contexten (vaardigheden en toepassingen) geëvalueerd.

De differentiatie tussen de derde graad en de diplomagroepen voldoet. De evaluatie mikt voor de meeste onderdelen op een hoger beheersings- en verwerkingsniveau. Conform het leerplan zijn zelfstandig werk en groepswork belangrijke onderdelen van de evaluatie. Bij deze opdrachten horen altijd evaluatiecriteria die zowel het proces als het product evalueren.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Het motiverende klasmanagement en het ordelijk onderwijs- en leerproces ondersteunen het leren van de leerlingen. De variatie in het aanbod bevordert het welbevinden: algemene vorming, sport, extramurale en andere ervaringsgerichte activiteiten.

Het frequent gebruik van activerende werkvormen laat toe de leerlingen individueel te begeleiden. Zowel in het onderwijsproces als in de evaluatie zijn de leerlingen altijd op de hoogte van de beoogde leerdoelen. Ze krijgen gerichte informatie over wat van hen verwacht wordt en wat ze moeten kennen en kunnen. In het teken van leren leren en organisatiebekwaamheid maken ze gebruik van stappenplannen, leerstrategieën en ondersteunende hulpmiddelen. De progressie naar zelfstandigheid van uitvoering staat daarbij weliswaar nog niet op punt. Het contractwork maakt het mogelijk vaardigheden uit de verschillende doelstellingendomeinen gericht te oefenen.

De kansen op gedifferentieerde benadering afgestemd op de individuele noden worden daarbij echter onvoldoende benut.

De frequente evaluatiemomenten gaan altijd gepaard met reflectie en feedback. Tweemaal per jaar is er een reflectiegesprek met elke leerling over het bereik van de leerplandoelstellingen tot dan toe. Leerlingen met tekorten krijgen bijsturing geïntegreerd in het onderwijs- en leerproces. Voor leerlingen met specifieke leerproblemen zijn er begeleidende maatregelen op basis van individuele handelingsplannen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep vertoont een grote motivatie en vakbetrokkenheid. Dit komt onder andere tot uiting in de samenhang van het onderwijsproces en de evaluatiepraktijk, in de samenwerking voor de ontwikkeling en de actualisering van het lesmateriaal en de evaluatie, in de organisatie van ervaringsgerichte acties of extramurale activiteiten.

*Overleg
Vorming*

De vakgroep pleegt voldoende overleg over inhoudelijke aspecten van de leerplanrealisatie. Ze besteedt aandacht aan bevorderende en belemmerende randvoorwaarden (organisatorisch en materieel), aan professionalisering en aan reflectie over het eigen pedagogisch en didactisch handelen. Dit biedt garanties voor bijsturing van werkpunten en continue kwaliteitsverbetering.

3.1.1.2 Aanvuller, Kassier en Verkoper (modulair)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is voldoende gericht op het realiseren van de competenties. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de realisatie van de competenties. De evaluatiepraktijk is evenwichtig samengesteld en streeft een voldoende beheersingsniveau na.

Onderwijsaanbod De leerlingen realiseren de competenties van de modules Telefonie, Onthaal, Postverwerking, Administratief werk en Ondersteunende taken in voldoende mate. De competenties worden volledig, evenwichtig en met de vereiste diepgang aangeboden. De leerinhouden zijn voldoende afgestemd op de te bereiken competenties en op de doelgroep. Het trajectplan bevat een doeltreffende selectie van functionele kennis, oefeningen, praktijkopdrachten en beroepshoudingen. Het curriculum getuigt van voldoende samenhang: de theoretische en de vaardigheidsgerichte doelstellingen sluiten bij elkaar aan en leiden tot een geïntegreerd aanbod. De jongeren leren onder begeleiding enkele verkooptechnieken klantgericht uitvoeren in diverse commerciële gelegenheden in het centrum, wat realiteitsgetrouw leren bevordert.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De vier algemene competenties met betrekking tot veilig, hygiënisch en milieubewust werken, het aannemen van de noodzakelijke houding voor de beroepsuitoefening, het toepassen van functionele vaardigheden en het organiseren van de eigen werkzaamheden komen doelgericht en met de nodige diepgang aan bod en krijgen doorgaans een modulespecifieke inkleuring.

De vakgroep levert inspanningen om gedifferentieerd te werken met individuele leertrajecten die enigszins rekening houden met de beginsituatie en het voltijds engagement van de leerlingen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De infrastructuur, de randapparatuur en het oefenmateriaal voldoen om de praktische vaardigheden aan te leren en in te oefenen. Het vaklokaal is voldoende ruim om interactieve werkvormen toe te passen. De leraren maken ook gebruik van de uitrusting van enkele verkooppunten in het centrum.

Het leslokaal is uitgerust met voldoende ICT-apparatuur. De leerlingen kunnen vlot gebruikmaken van computers met internetverbinding. De leraren wenden de beschikbare middelen goed aan om het onderwijs- en leerproces te ondersteunen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De competenties worden volledig, evenwichtig en met de nodige diepgang geëvalueerd. Ze worden beoordeeld aan de hand van oefeningen, opdrachten en een theoretische en praktische eindproef. De evaluatiepraktijk is gericht op de kernopdrachten en de essentiële takenpakketten en sporen voldoende met de inhouden en de geest van de opleidingsdoelstellingen. De leerlingen weten wat van hen verwacht wordt en waarop ze zullen beoordeeld worden. De vakgroep maakt voor de evaluatie van praktijkopdrachten gebruik van evaluatiefiches met beoordelingscriteria, die evenwel nog voor verfijning vatbaar zijn. Zo focussen sommige fiches op competenties uit diverse modules, wat het efficiënt behalen van een deelcertificaat kan belemmeren. De mate waarin de component werkplekleren bijdraagt tot de verwerving van de competenties is niet transparant. De besluitvorming over de toekenning van de (deel)certificaten steunt over het algemeen op valide evaluatiegegevens.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Theorie en praktijk worden geïntegreerd aangeboden. Verzorgde, goed gestructureerde en geïllustreerde thematische bundels ondersteunen de realisatie van de competenties. De integratie van actuele bronnen, casussen, praktijkvoorbeelden en praktische tips bevorderen contextgebonden, realiteitsgericht en geïntegreerd leren. Zoek-, verwerkings- en andere opdrachten zitten eveneens verweven in het aanbod. De leerlingen krijgen voldoende kansen om de praktijkgerichte competenties in te oefenen. Het inschakelen van de leerlingen in diverse verkooppunten in het centrum verhoogt hun planningsvaardigheden en leidt naar meer zelfstandigheid in het leertraject.

De leerlingen krijgen individuele en gerichte begeleiding bij het uitwerken van de theoretische bundels en het uitvoeren van de praktijkopdrachten. De leraren volgen de vorderingen van de leerlingen op de alternerende tewerkstellingsplaatsen op door driemaal per jaar een bezoek te brengen. Reflectiemomenten worden systematisch ingelast om de leerlingen te laten nadenken over hun eigen aanpak en taakuitvoering. De leraren wenden de evaluatiegegevens aan om het individueel leerproces bij te sturen.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting

De invulling van het voltijds engagement en het tewerkstellingsrendement scoren goed. Van de 21 leerlingen in de opleiding Aanvuller zijn er tien leerlingen tewerkgesteld, waarvan acht alternerend. Eén jongere werkt in een brugproject. Eén leerling volgt een voortraject en één een persoonlijk ontwikkelingstraject. Voor acht leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. De opleiding Verkoper telt één leerling in een voortraject. De twee leerlingen van de opleiding Kassier zijn nog te oriënteren. Vorig schooljaar waren in de handelsopleidingen (op 1-2-2015) vijftien van de 31 leerlingen tewerkgesteld, waarvan drie via een brugproject. Vier jongeren volgden een persoonlijk ontwikkelingstraject en één jongere zat in een voortraject. Voor de elf andere leerlingen was er geen invulling van het voltijds engagement.

3.1.1.3 Hoeknaadlasser (modulair)

Voldoet

De opleidingscompetenties worden in voldoende mate gerealiseerd. De inhoudelijke kwaliteit van de opleiding is goed. De evaluatie is valide en de uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De competenties, kennis, vaardigheden en attitudes om hoeknaadverbindingen in verschillende lasposities en op verschillende materialen te lassen, worden effectief, evenwichtig en kwaliteitsvol aangeboden en gerealiseerd. Het aanbod is voorbeeldig afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de onderwijsdoelstellingen.

De theorie wordt geïntegreerd aangeboden. Het aanbod vertoont voldoende horizontale en verticale samenhang. De algemene doelstellingen m.b.t. het veilig, hygiënisch, milieubewust werken, de functionele vaardigheden en de organisatie van de eigen werkzaamheden worden geïntegreerd in de module-specifieke competenties. De leerlingen werken met voldoende inzicht en motivatie aan de werkopdrachten. De opleidingsweek in het vervolmakingscentrum voor lassers waarbij de meeste leerlingen verscheidene erkende lascertificaten behalen, biedt een meerwaarde voor de opleiding en toont aan dat de gemotiveerde leerlingen een degelijk opleidingsniveau bereiken. De kwaliteit van de opleiding en de lasopdrachten is zeer goed.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het centrum beschikt over voldoende actuele leermiddelen voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. Het zet het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting efficiënt in met het oog op het bereiken van de onderwijsdoelstellingen. De rookgasafzuiginstallatie functioneert voldoende. Men beschikt over een aparte slijpruimte en de individuele beschermingsmiddelen worden gepast gebruikt. De werkplaatsuitrusting is wel toe aan een grondige opfrisbeurt en een verdere afwerking van het plafond. Een afbakening van de loop- en werkzone ontbreekt.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is valide. Alle competenties komen effectief en evenwichtig aan bod in de evaluatie. De werkopdrachten zijn eenduidig en goed afgestemd op het verwachte beheersingsniveau en de voorgeschreven competenties. De leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal. De leerlingen hebben zicht op de evaluatiecriteria. De zelfevaluatiemogelijkheden worden gepast aangewend.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het studiemateriaal is gestructureerd en goed afgestemd op het niveau van de leerlingen. De leraren gebruiken activerende werkvormen, differentiatie, inoefenen van leerstrategieën, instructie- en vaktaal effectief voor het bereiken van de doelen. Er is een kwaliteitsvolle taak- en leerlinggerichte begeleiding. De leraar zorgt voor remediëring en geeft feedback, aangepast aan de noden van alle leerlingen.
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	De invulling van het voltijds engagement en het tewerkstellingsrendement zijn zwak. Van de negentien leerlingen in deze opleiding zijn er slechts vier tewerkgesteld, één leerling volgt een voortraject en voor veertien leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Vorig schooljaar (op 1-2-2015) waren er negen van de 22 leerlingen tewerkgesteld, twee leerlingen volgden een voortraject, één volgde een persoonlijk ontwikkelingstraject en voor de tien andere leerlingen was er geen invulling van het voltijds engagement.

3.1.1.4 Keukenmedewerker en Hulpkok (modulair)

Voldoet niet

De competenties voor de opleidingen Keukenmedewerker en Hulpkok worden in onvoldoende mate gerealiseerd. Het onderwijsaanbod vertoont tekorten. De leerlingenevaluatie beantwoordt niet aan de eisen van transparantie, representativiteit en betrouwbaarheid. De uitreiking van de (deel)certificaten berust bijgevolg niet op objectieve gronden.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De competenties van de opleidingen Keukenmedewerker en Hulpkok worden in onvoldoende mate gerealiseerd. Een aantal leerinhouden is te weinig afgestemd op het vereiste beheersingsniveau en andere komen nauwelijks of niet aan bod. De omzetting van de competenties naar een samenhangend en stapsgewijs opgebouwd basisprogramma is nog niet aan de orde. De selectie van oefeningen en praktijkopdrachten is onvoldoende verfijnd om alle competenties in voldoende mate te bereiken.
---	--

De vier algemene competenties met betrekking tot veilig, hygiënisch en milieubewust werken, het aannemen van de noodzakelijke houding voor de beroepsuitoefening, het toepassen van functionele vaardigheden en het organiseren van de eigen werkzaamheden komen te weinig doelgericht en in relatie tot de specifieke competenties aan bod.

Zowel de algemene als de specifieke competenties worden te beperkt met functionele kennis ondersteund.

De operationalisering van de competenties naar individuele leertrajecten is weinig transparant. De leraren tekenen nog geen individuele leertrajecten uit die uitgaan van een degelijke screening en van het voltijds engagement van de leerlingen. Wel is er een inventaris van de (deel)competenties om bij te houden wat de leerlingen aangeboden krijgen tijdens de lessen. De vakgroep zet deze nog te weinig in als basis voor een gedifferentieerde aanpak en evaluatie.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De vakgroep beschikt over een didactische keuken met een basisuitrusting om de leerinhouden aan te brengen en in te oefenen. De infrastructuur is deels verouderd. De ruimte en opstelling van de apparatuur vormen in combinatie met de groepsgrootte soms een belemmering voor een vlotte en functionele organisatie van de praktijkopdrachten. Er zijn geen ICT-voorzieningen voor de leerlingen in het vaklokaal.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Samenhangend met de vermelde tekorten in het curriculum is de evaluatiepraktijk onvoldoende representatief voor de competenties van de opleidingen. De vakgroep opteert voor permanente evaluatie, maar er zijn nauwelijks evaluatiegegevens van de leerlingen beschikbaar waardoor het centrum zich niet in voldoende mate kan verantwoorden voor de realisatie van de opleidingscompetenties. De evaluatiepraktijk beperkt zich tot het periodiek aanvinken van de verworven competenties door de leraar. Hierbij worden geen beoordelingscriteria en een normstelling omtrent het beheersingsniveau gehanteerd. Ook is de mate waarin de component werkplekleren tot de reële verwerving van de competenties bijdraagt, weinig transparant. De evaluatiepraktijk levert dan ook onvoldoende gegevens op om het individueel leertraject bij te sturen. De beslissing over de toekenning van de (deel-)certificaten en attesten van verworven competenties steunt onvoldoende op valide evaluatiegegevens.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Om de functionele kennisinhouden en vaardigheden te ondersteunen, ontbreekt een modulespecifieke deugdelijke leerlingencursus op maat van de doelgroep. In het leslokaal zijn een aantal materiaal fiches, stappenplannen en didactische posters aanwezig.

De toepassing van de principes van modulair werken, van individueel maatwerk en van geïntegreerde trajecten zit nog in een aanvangsfase. De vakgroep kan zich nog niet beroepen op een reeks van doelgerichte praktijkopdrachten en oefeningen, doordachte methodieken en processen van waaruit een selectie kan gemaakt worden met het oog op efficiënte individuele leertrajecten.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting

Het voltijds engagement scoort goed, de alternerende tewerkstelling iets minder. Van de 23 leerlingen in de opleiding Keukenmedewerker zijn zes leerlingen alternerend tewerkgesteld, waarvan één via een brugproject. Eén leerling doet vrijwilligerswerk, vijf leerlingen volgen een voortraject en drie een persoonlijk ontwikkelingstraject. Voor acht leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Alle drie de leerlingen van de opleiding Hulpkok zijn alternerend tewerkgesteld. Vorig schooljaar waren (op 1-2-2015) in de horecaopleidingen acht van de zeventien leerlingen tewerkgesteld, waarvan twee via een brugproject. Drie jongeren volgden een persoonlijk ontwikkelingstraject en twee jongeren zaten in een voortraject. Voor de vier andere leerlingen was er geen invulling van het voltijds engagement.

3.1.1.5 Machinaal houtbewerker (modulair)

Voldoet

De opleidingscompetenties worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide en de uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De opleidingscompetenties om manueel hout te bewerken en houtbewerkingsmachines in te stellen en te bedienen worden effectief en met voldoende diepgang aangeboden en in voldoende mate gerealiseerd. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau en het vertoont voldoende horizontale en verticale samenhang. De theorie wordt geïntegreerd in de werkopdrachten. De leerlingen werken zelfstandig aan de houtbewerkingsmachines. De kwaliteit van de werkopdrachten en de uitvoering ervan voldoen. De algemene doelstellingen m.b.t. het veilig, hygiënisch, milieubewust werken, de functionele vaardigheden en de organisatie van de eigen werkzaamheden worden geïntegreerd in de module-specifieke competenties. De leerlingen werken met voldoende inzicht en motivatie aan de werkopdrachten. Occasioneel worden er verscheidene kwaliteitsvolle projecten voor de verfraaiing van het centrum uitgevoerd.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De school beschikt over voldoende actuele leermiddelen voor de realisatie van de opleidingscompetenties. De beschikbare werkruimte is beperkt en de werkplaats is toe aan een renovatie-, opruim- en opfrisbeurt. De opbergruimte oogt wanordelijk en sommige muren zijn ernstig beschadigd. De buitendeur is toe aan vervanging. De afbakening van de loop- en werkzone ontbreekt. De school zet het beschikbare didactisch materiaal en de centrumuitrusting efficiënt in met het oog op het bereiken van de onderwijsdoelstellingen.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie is valide. De opleidingscompetenties komen effectief en evenwichtig aan bod in de evaluatie. De werkopdrachten zijn eenduidig en in voldoende mate afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leerlingen zijn op de hoogte van de evaluatiecriteria. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal.

Leerbegeleiding De werkopdrachten zijn gestructureerd en voldoende afgestemd op de voorgeschreven competenties. De leraar gebruikt activerende werkvormen, differentiatie, inoefenen van leerstrategieën, instructie- en vaktaal effectief voor het bereiken van de doelen. De leerlingen krijgen remediëring en feedback aangepast aan hun noden.

Preventief
Curatief

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting De invulling van het voltijds engagement en het tewerkstellingsrendement zijn zwak. Van de zeven leerlingen in deze opleiding is er slechts één tewerkgesteld, één leerling volgt een voortraject, één volgt een persoonlijk ontwikkelingstraject en voor vier leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Vorig schooljaar (op 1-2-2015) waren er zeven van de tien leerlingen in het vakgebied hout tewerkgesteld, waarvan vier via een brugproject, één leerling volgde een persoonlijk ontwikkelingstraject en voor twee leerlingen was er geen invulling van het voltijds engagement.

3.1.1.6 Metselaar (modulair)

Voldoet

De opleidingscompetenties worden in voldoende mate gerealiseerd. Voor de modules Basistechnieken metselwerk en Metselwerk, waarin de meeste leerlingen zitten, is de evaluatie valide en voldoet de uitrusting. Voor de andere modules varieert de kwaliteit van het aanbod en de evaluatie lesgroepafhankelijk; globaal genomen voldoet die nipt.

Onderwijsaanbod De meeste opleidingscompetenties, kennis, vaardigheden en attitudes worden effectief aangeboden. Het systematisch en volledig aanbod echter kan voor sommige leerlingen, afhankelijk van de lesgroep, voor de modules Bekisting, Funderingen op staal en Riolerings- en afwateringsstelsels niet in voldoende mate aangetoond worden. In een lesgroep worden voor deze modules een aantal competenties die niet aan bod komen, toch als verworven beschouwd. In een andere lesgroep worden de verschillende competenties, kennis, vaardigheden en attitudes evenwichtig en kwaliteitsvol aangeboden en gerealiseerd.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het studiepeil en de kwaliteit van het metselwerk voldoen. De opleidingscompetenties m.b.t. veiligheid, hygiëne, milieubewustzijn, beheersen van de vereiste beroepshoudingen, functionele vaardigheden en werkzaamheden organiseren worden in voldoende mate gerealiseerd binnen de specifieke competentieclusters.

Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau en de te verwerven competenties. De theorie wordt geïntegreerd in de beroepsgerichte vorming. Het aanbod vertoont voldoende horizontale en verticale samenhang. De modulaire structuur wordt gerespecteerd. De volgorde waarin de modules aangeboden worden, stemt meestal overeen met de logische opbouw van een bouwproject. Elders of voordien verworven competenties worden gevalideerd op het moment dat de leerling in de betrokken module ingeschreven is. Op de tewerkstellingsplaats verworven competenties worden gevalideerd op basis van een alterneringsplan en het bezoek van de leraar bgv aan de tewerkstellingsplaats.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het centrum beschikt over voldoende leermiddelen en zet het beschikbare didactisch materiaal en de schooluitrusting efficiënt in voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. Voor de meeste modules beschikt het centrum over de nodige basisuitrusting. Voor de ontbrekende leermiddelen of infrastructuur doet men een beroep op de alternerende tewerkstelling en/of occasionele uitstappen of studiebezoeken. Buitenschoolse projecten bieden een meerwaarde en verhogen de motivatie.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Voor de meeste leerlingen is de evaluatie valide. Lesgroepafhankelijk (zie aanbod) komen de opleidingscompetenties effectief en evenwichtig aan bod in de evaluatie. De werkopdrachten zijn eenduidig en in voldoende mate afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het studiemateriaal is leraarafhankelijk goed tot minder goed gestructureerd en voldoende afgestemd op de voorgeschreven competenties. De leraren gebruiken activerende werkvormen, differentiatie, inoefenen van leerstrategieën, instructie- en vaktaal effectief voor het bereiken van de doelen. De leraren zorgen voor remediëring en geven feedback aangepast aan de noden van alle leerlingen. Er heest overwegend een taakgerichte werksfeer.
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	De invulling van het voltijds engagement en het tewerkstellingsrendement zijn veeleer zwak. Van de zeven leerlingen in deze opleiding zijn er drie tewerkgesteld, voor vier leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Vorig schooljaar (op 1-2-2015) waren er vijftien van de 25 leerlingen in het vakgebied bouw tewerkgesteld, twee leerlingen volgden een voortraject en voor de acht andere leerlingen was er geen invulling van het voltijds engagement.

3.1.1.7 Residentieel elektrotechnisch installateur (modulair)

Voldoet niet

De competenties worden onvolledig aangeboden en in onvoldoende mate gerealiseerd. De modulaire structuur wordt niet gerespecteerd. De evaluatie is niet valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De opleidingscompetenties om elektriciteitswerkzaamheden uit te voeren aan residentiële installaties worden niet in voldoende mate aangeboden en gerealiseerd. De verschillende onderdelen van het modulair opgebouwde leertraject, kennis, vaardigheden en attitudes worden niet evenwichtig en op het verwachte beheersingsniveau aangeboden. Het onderwijsaanbod vertoont onvoldoende horizontale en verticale samenhang. De werkopdrachten zijn onvoldoende afgestemd op de gevolgde module en de modulaire structuur van de opleiding wordt niet gerespecteerd. Zo werden vorig schooljaar voor sommige leerlingen deelcertificaten uitgereikt zonder dat de onderliggende deelcertificaten verworven waren (eerst Inbedrijfstelling residentiële installatie terwijl de basismodule Installatiewerken elektriciteit residentieel nog niet verworven was). Het niveau en de kwaliteit van een aantal werkopdrachten voldoen niet.
---	--

Enkele slordige of onreglementaire draadsoldeer- en draadoefeningen op niveau eerste graad secundair onderwijs horen niet thuis in een kwaliteitsvol opleidingstraject. De algemene doelstellingen met betrekking tot het veilig, hygiënisch, milieubewust werken, de functionele vaardigheden, de organisatie van de eigen werkzaamheden, het in gebruik stellen van elektrische installaties, het gebruik van meetinstrumenten en het opsporen en verhelpen van technische storingen krijgen onvoldoende aandacht.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het centrum beschikt over de meeste leermiddelen en voldoende ICT-uitrusting voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. Het beschikbare didactisch materiaal en de centrumuitrusting worden echter onvoldoende efficiënt ingezet met het oog op het bereiken van de onderwijsdoelstellingen. De werkplaats is wanordelijk. Door het gebrek aan goed gestructureerde op de opleidingsdoelstellingen afgestemde werkopdrachten of didactische opstellingen worden de opleidingsmogelijkheden onvoldoende benut.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is niet valide. Verscheidene opleidingscompetenties komen niet effectief of onvoldoende evenwichtig aan bod in de evaluatie. Verscheidene deelcertificaten worden onterecht toegekend zonder een volledig aanbod of een op de opleidingsdoelstellingen afgestemde evaluatie. Vaak worden twee, drie of vijf deelcertificaten op hetzelfde moment toegekend en wordt een opleiding gedurende een onrealistisch korte tijd doorlopen. De werkopdrachten zijn onvoldoende afgestemd op de te verwerven competenties en het verwachte beheersingsniveau. Het is onduidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal. De leerlingen hebben geen zicht op de evaluatiecriteria.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het studiemateriaal dat vorig schooljaar gebruikt werd, is onvolledig, onvoldoende gestructureerd en niet afgestemd op de modulegebonden opleidingscompetenties. Er ontbreken goed uitgewerkte competentie- en modulegebonden werkopdrachten. Sporen van remediëring en feedback, aangepast aan de noden van de leerlingen zijn schaars. De recent herwerkte cursus sluit onvoldoende aan bij de modulaire structuur.
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	De invulling van het voltijds engagement en het tewerkstellingsrendement zijn zwak. Van de tien leerlingen in deze opleiding zijn er vier leerlingen tewerkgesteld, waarvan twee via een niet-alternierend brugproject, één leerling volgt een voortraject en voor vijf leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Vorig schooljaar waren er (op 1-2-2015) zes van de twaalf leerlingen tewerkgesteld, waarvan twee via een brugproject. Voor de zes andere leerlingen was er geen invulling van het voltijds engagement.

3.1.1.8 Logistiek helper in de zorginstellingen (lineair)

Voldoet niet

De competenties worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Het onderwijsaanbod is onvolledig en onevenwichtig. De infrastructuur en uitrusting ondersteunen te weinig de realisatie van de competenties. De evaluatiepraktijk is onvoldoende valide waardoor de studiebekräftiging niet objectief is.

Onderwijsaanbod	De leerlingen realiseren de competenties niet in voldoende mate. Niet alle competenties worden met voldoende diepgang aangeboden en ingeöfend.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	De focus ligt te sterk op de theoretische inhouden en niet voldoende op de vaardigheden die jongeren nodig hebben om als logistiek helper in een zorginstelling te kunnen functioneren. Een op de te verwerven competenties gebaseerde en gestructureerde opdrachtenreeks en een consecutieve leerlijn in functie van het volledige opleidingsprofiel zijn nog onvoldoende uitgewerkt.

Op bepaalde leerinhouden wordt te uitvoerig gefocust terwijl andere competenties nauwelijks of geen aandacht krijgen. De competenties met betrekking tot de zorg voor maaltijden, het onderhoud van leefruimten en de zorg voor het linnen komen te weinig aan bod en worden te summier met functionele kennis ondersteund. De competenties in verband met het transporteren van verzorgingsmateriaal en het uitvoeren van administratieve taken maken eveneens in te beperkte mate deel uit van het opleidingsprogramma. De tekorten zijn onder andere te wijten aan een beperkte infrastructuur en uitrusting. Ook maakt de groepsgrootte het niet altijd haalbaar om in voldoende oefenmogelijkheid voor elke leerling te voorzien. De vakgroep doet een beroep op een dagopvangcentrum in de buurt om de competentie met betrekking tot het helpen tillen, verplaatsen en vervoeren van de zorgvrager en partieel ook het ondersteunen van animatieactiviteiten te ontwikkelen bij de leerlingen. Dit initiatief is verdienstelijk, maar het aantal lesuren dat aan deze competenties besteed wordt, staat niet in verhouding tot de instructietijd die overblijft voor de realisatie van de andere competenties.

De operationalisering van de competenties naar maatgerichte trajectplannen is weinig transparant. De vakgroep houdt hierbij nauwelijks rekening met de beginsituatie op basis van een degelijke screening en het voltijds engagement van de leerlingen.

Uitrusting	De uitrusting volstaat niet om de praktische vaardigheden aan te brengen en in te oefenen. Voor de competenties gerelateerd aan het verzorgen van maaltijden, het ondersteunen van animatieactiviteiten, het onderhouden van leefruimten, het zorg dragen voor het linnen, het transporteren van verzorgingsmateriaal, producten en apparaten en het uitvoeren van administratieve taken ontbreken heel wat essentiële leermiddelen. Het vaklokaal straalt ook niet de sfeer van zorg en zorginstellingen uit en sluit evenmin aan bij de eisen van de sector.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	De beschikbare ruimte vormt soms een belemmering voor een vlotte en functionele organisatie van praktijkopdrachten. Bovendien kon de vakgroep vorig schooljaar slechts in beperkte mate gebruikmaken van het vaklokaal en

vonden de lessen frequent plaats in een gewoon leslokaal. Het vaklokaal is uitgerust met dataprojectie en computers voor de leerlingen. De leraren wendde de beschikbare middelen aan in het onderwijs- en leerproces.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De tekorten in het onderwijsaanbod trekken zich door naar de evaluatiepraktijk. De leerlingenevaluatie is onvoldoende representatief en evenwichtig. Van het voorbije schooljaar zijn er amper evaluatiegegevens van de leerlingen voorhanden. Op basis van de beroepsbekwaamheid oordelen de leraren of een competentie na verloop van tijd verworven is. Ze hanteren daarbij in te beperkte mate beoordelingscriteria en een normstelling omtrent het beheersingsniveau van de competenties, waardoor de evaluatie onvoldoende transparant en betrouwbaar is. De evaluatiepraktijk biedt bijgevolg weinig houvast om het individueel leertraject bij te sturen. De theoretische en praktische eindproeven zijn te summier om een afdoende evaluatie van de volledige opleiding te staven. De besluitvorming over de toekenning van een certificaat en attesten van verworven competenties berust onvoldoende op valide evaluatiegegevens. De klassenraad toetst de voorwaarden in verband met ten minste tweehonderdvijftig uren alternerende werkplekopleiding in de zorginstellingen en het geïntegreerd doorlopen van de component leren en werkplekleren af alvorens een certificaat uit te reiken.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De infrastructurele en organisatorische omstandigheden zijn niet bevorderend voor een taakgericht en aangenaam leer- en leefklimaat. Het gebrek aan een krachtige leeromgeving hypothekeert het gebruik van activerende en coöperatieve werkvormen en de integratie van praktijkopdrachten. Dit belemmert bovendien de aansluiting tussen het schools leren en het werkplekleren.

De vakgroep grijpt extramurale activiteiten aan om enkele leerinhouden bij de leerlingen aan te reiken. Het doelgericht inlassen van leermomenten in een zorginstelling in de buurt laat de leerlingen toe kennis te maken met de doelgroep, de geldende regels en de ingezette apparatuur. Dit initiatief neemt verhoudingsgewijs weliswaar te veel onderwijstijd in beslag gezien quasi wekelijks dezelfde activiteiten worden ingepland.

De leraar beroepsgerichte vorming staat, samen met de werkgever, in voor de begeleiding op de werkplek. De afstemming van de tewerkstellingsactiviteiten in de totaliteit van de opleiding is niet transparant.

Het studiemateriaal is doorgaans in toegankelijke taal opgesteld en sluit aan bij het profiel van de opleiding en de doelgroep, maar is nog niet voldoende uitgewerkt. De jongeren leren vanuit een vorm van probleemstelling potentiële situaties aan te pakken. De lessen focussen evenwel te sterk op ondersteunende kennis en in te beperkte mate op het verwerven van de competenties aan de hand van praktijkrelevante opdrachten. Zo beschikt de vakgroep nog niet over een doeltreffende selectie van uitgebalanceerde praktijkopdrachten en oefeningen, gepaste attitudes, weloverwogen methodieken en processen van waaruit ze kan putten. De toepassing van de principes van individueel maatwerk en van geïntegreerde trajecten zitten nog in

een aanvangsfase. De leerlingen worden af en toe gestimuleerd tot zelfreflectie en krijgen ondersteunende feedback over hun prestaties.

**Bereikte resultaten met
inspanningsverplichting**

De invulling van het voltijds engagement en het tewerkstellingsrendement scoren gemiddeld. Van de negen leerlingen in deze opleiding zijn er vijf alternerend tewerkgesteld, waarvan één via een brugproject. Voor vier leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Vorig schooljaar waren (op 1-2-2015) zeven van de dertien leerlingen tewerkgesteld, waarvan vijf via een brugproject. Eén jongere volgde een persoonlijk ontwikkelingstraject en één jongere zat in een voortraject. Voor de drie andere leerlingen was er geen invulling van het voltijds engagement.

3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen

Voldoet

Het centrum streeft in voldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) bij haar leerlingen na.

**Beleid
Doelgerichtheid**

Een meer doelgerichte en planmatige aanpak van het nastreven van de VOET was een van de actiepunten na een zelfevaluatie van de centrumwerking in 2010-2011 (ZIDO). Op een pedagogische studiedag in 2012 kregen de personeelsleden informatie over de nieuwe VOET en zijn afspraken gemaakt voor de organisatie van de VOET-werking.

Het centrum streeft de VOET na in de context van de brede vorming die het alle leerlingen aanbiedt. De ontwikkeling van persoonlijke en maatschappelijke redzaamheid en actieve betrokkenheid staan daarin centraal. Met het oog op de operationalisering daarvan zijn werkgroepen opgericht rond verschillende thema's. De acties die zij organiseren, moeten kaderen in vooraf uitgeschreven doelstellingen. De meerderheid van deze doelstellingen sluit inhoudelijk bij VOET aan. In 'VOET-schema's' koppelen de werkgroepen de acties aan de betrokken VOET. Zowat alle personeelsleden zijn in een of meer werkgroepen actief. Dit verhoogt het draagvlak en de betrokkenheid.

Het centrum wil de VOET-werking niet beperken tot acties op les overstijgend niveau. Het koppelt de VOET evenzeer aan zijn pedagogische kerntaken: de algemene vorming, de beroepsgerichte vorming, de leerlingen- en trajectbegeleiding. Voor elk van deze pijlers worden de aangeboden inhoud en acties in VOET-schema's aan de betrokken VOET gelinkt.

Op die manier heeft het centrum een beeld van het aanbod van de VOET voor alle onderdelen van zijn werking. De VOET-schema's zijn er niet alleen voor de registratie. Ze hebben ook als doel de VOET-werking actief te houden. In die zin zijn ze door de betrokken verantwoordelijken recentelijk geactualiseerd. De registratie geeft een kwantitatief beeld van het aanbod, maar geen informatie over de kwaliteit ervan. De verantwoordelijkheid voor de kwalitatieve diepgang en de opvolging daarvan ligt vooral bij de betrokken werkgroepen en teams.

Ondersteuning De organisatie van de brede vorming is geïntegreerd in de organisatiestructuur van de centrumwerking. Er is in het centrum heel wat communicatie en overleg over doelen en acties in het kader van de brede vorming. De VOET-werking valt daarmee samen, maar wordt daarin niet altijd uitgesproken vermeld. De verantwoordelijke van de algemene vorming coördineert en stimuleert de planmatige aanpak van de VOET. De VOET-schema's die een beeld moeten geven van het aanbod, zijn gebruiksvriendelijke registratiedocumenten.

De coördinator en het kernteam geven voldoende stimulansen en ondersteuning voor de organisatie van acties in het kader van de brede vorming. De ontwikkeling en de uitvoering van de activiteiten door de verschillende werkgroepen of teams zijn opgenomen in de jaarkalender. Op die manier bewaakt het centrum de taaklast van de betrokkenen en het optimaal gebruik van de lestijd voor de leerlingen. In het centrumreglement wordt gewezen op de vormende waarde van lesoverstijgende en extramurale activiteiten en op de verplichte aanwezigheid van de leerlingen daarbij.

Doeltreffendheid Het centrum heeft een algemeen beeld van het aanbod van de VOET op basis van de registratie in de VOET-schema's. Analyse van deze schema's heeft uitgemaakt dat er geen opvallende hiaten zijn.

De registratie geeft weliswaar geen informatie over de kwaliteit en de doeltreffendheid van het aanbod. Deze worden niet op een systematische wijze voor alle onderdelen in kaart gebracht en geëvalueerd. Er zijn wel afspraken bij de organisatie van acties die een vorm van kwaliteitsbewaking inhouden. Zo moeten deze altijd vanuit doelstellingen gemotiveerd worden. De coördinator en het kernteam volgen dit op. Voor verschillende acties zijn de doelen aan de VOET gelinkt. Meestal evalueren de werkgroepen of de teams de ondernomen acties en sturen die bij waar nodig. In enkele gevallen is de evaluatie beperkt tot reflectie in de werkgroep of het kernteam. In andere gevallen wordt aan de acties een systematische zelfevaluatie gekoppeld door middel van effectenmeting of doelgerichte evaluatie door leerlingen en verantwoordelijken. De leerlingenraad wordt ook vaak als klankbord geraadpleegd voor feedback op georganiseerde activiteiten.

Ontwikkeling Het centrum ziet zijn VOET-werking als een proces dat voortdurend dynamisch gehouden moet worden. Het blijft alle betrokkenen daartoe sensibiliseren en ondersteunen. Met het oog op de inhoudelijke kwaliteit van de acties is er voldoende aandacht voor professionalisering of inbreng van interne of externe expertise.

Overleg op centrumniveau moet uitmaken of de thema's van de werkgroepen en de activiteiten in het kader van de brede vorming voldoende actueel en prioritair blijven en of zij alle VOET voldoende bestrijken. De organisatiestructuur die instaat voor de brede vorming, biedt voldoende garantie voor het zelfevaluerend vermogen en de dynamiek op dit vlak.

Uitvoering Lichamelijke gezondheid en veiligheid	De meeste eindtermen worden met voldoende diepgang bij alle leerlingen nagestreefd. Verschillende werkgroepen en de algemene en beroepsgerichte vorming organiseren heel wat activiteiten die inhoudelijk verwant zijn met deze VOET. Concreet organiseren de werkgroepen 'gezondheid', 'welbevinden', 'RSV' (relationele en seksuele vorming), 'DOS' (drugs op school), 'veiligheid' en 'milieu en mobiliteit' allerlei acties met betrekking tot lichamelijke gezondheid, gezonde voeding, gezondheidsrisico's en veilige schoolomgeving. Enkele van deze thema's komen ook aan bod in PAV. In het teken van lichaamsbeweging biedt het centrum in de algemene vorming voor elke lesgroep viermaal in het schooljaar enkele uren sport aan. In de meeste opleidingen bgv is er aandacht voor veilig werken en het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen.
Omgeving en duurzame ontwikkeling	De meeste eindtermen worden met voldoende diepgang bij alle leerlingen nagestreefd. Verschillende werkgroepen en de algemene en beroepsgerichte vorming organiseren heel wat activiteiten die inhoudelijk aansluiten bij deze VOET. Concreet organiseert de werkgroep 'milieu en mobiliteit' verschillende acties die leerlingen bewust maken van hun rol in duurzame ontwikkeling. De acties zijn vooral toegespitst op het sorteren en het preventief beheersen van afval in het centrum. Daartoe heeft de werkgroep een klein containerpark aangelegd en is er overal de mogelijkheid om afval te sorteren. Bijbehorend worden de leerlingen gewezen op het belang van recyclage en hergebruik van afval. In PAV komen leerinhouden voor met betrekking tot energiebronnen, milieuverontreiniging, opwarming van de aarde, ecologische voetafdruk en het belang van het openbaar vervoer in de context van mobiliteit. Op die manier verwerven de leerlingen kennis en inzichten in sommige duurzaamheidsvraagstukken. De appreciatie voor de natuur en het cultureel erfgoed wordt nagestreefd via onder andere de organisatie van een educatieve wandeling in een natuurreserveaat (werkgroep milieu en mobiliteit) en een wandelzoektocht in het historische centrum van Gent en Dendermonde (PAV).

3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school (voltijds secundair onderwijs en het Centrum Leren en Werken) beschikt over verschillende vestigingsplaatsen. Het onderzoek naar de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) heeft betrekking op de campussen in de Emiel Van Winckellaan (campus A, B en C) en in de Greffelinck (campus D) voor het voltijds secundair onderwijs (SO) en voor het Centrum Leren en Werken (CLW) op de vestigingsplaatsen in de Bogaerdstraat, de Gentsesteenweg en de Galeidestraat.

De school spoort tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op, maar doet dat nog onvoldoende op een systematische wijze. Sinds september 2014 is er op de school een nieuwe preventieadviseur. Voor de ondersteuning van het veiligheidsbeleid kan de preventieadviseur een beroep doen op de technisch adviseurs (SO) en op de werkgroep veiligheid (CLW). De school heeft de bevoegdheden, taken en opdrachten van de uitvoerders nog niet duidelijk vastgelegd. Dit belemmert de systematische en proactieve aanpak van het veiligheidsbeleid.

Het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zijn overwegend gestructureerd opgebouwd op basis van eigen vaststellingen en de bevindingen van de externe deskundigen. De interne preventieadviseur voert nog geen jaarlijkse rondgang uit. De noodzakelijke financiële middelen worden in de plannen niet vermeld, maar de school kan deze aantonen door middel van de koppeling met de begroting.

De school beschikt niet over een preventief onderhoudsprogramma. Het aankoop- en indienststellingsbeleid verloopt grotendeels conform de voorschriften. De betrokkenheid van de preventieadviseur is uitgeschreven in een procedure. De bestelformulieren worden niet door de preventieadviseur ondertekend. Voor de meeste arbeidsmiddelen zijn de gelijkvormigheidsattesten en indienststellingsverslagen aanwezig. De school voert de controles uit van toestellen, installaties en arbeidsmiddelen die vallen onder de controle van een bevoegde dienst. Er is echter nog geen keuringsverslag van de elektrische installatie van de vestigingsplaatsen in de Gentsesteenweg en Galeidestraat (CLW). De periodieke controles van ladders, stellingen en noodverlichting gebeuren niet systematisch. De school verzamelt nog onvoldoende op een gestructureerde manier gegevens om de bewoonbaarheid, veiligheid en gezondheid te evalueren en bij te sturen.

De vaststellingen en adviezen van de deskundigen stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie opmerkte tijdens de doorlichting. Een belangrijk werkpunt voor de school is het werken aan de algemene houding en cultuur waarbinnen iedereen zich aangesproken voelt om op zijn eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving. Zo werd tijdens de rondgang vastgesteld dat nooduitgangen niet steeds vrij zijn en er geen jaarlijkse evacuatieoefeningen werden georganiseerd (SO). Op verschillende plaatsen ontbreken pictogrammen van nooduitgangen en van de brandblusmiddelen. In de werkplaatsen zijn werk- en loopzones niet afgebakend. De nodige collectieve beschermingsmiddelen ontbreken bij enkele machines. De hygiëne in de didactische keuken kan door veroudering en slijtage (bijv. de werkbladen) niet altijd gegarandeerd worden (CLW). In het lokaal van haartooi ontbreekt een aparte bereidingsruimte voor de producten en een afzuiging (CLW). Op sommige plaatsen bestaat valgevaar ten gevolge van losse en verzakte tegels (SO). Ook zijn bepaalde trapleuningen en borstweringen te laag. De inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen is onvolledig. Sommige veiligheidskaarten of -fiches ontbreken. Niet alle gevaarlijke producten zijn voorzien van een voorgeschreven etiket en veilig opgeslagen (SO). De orde en netheid in bepaalde theorielokalen, werkplaatsen, opbergruimtes en van de sanitaire installaties voldoet niet (SO).

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoet de school in voldoende mate aan de minimale verwachtingen. In het SO is de sanitaire voorziening op de campus A volledig vernieuwd. Op de vestigingsplaats in de Bogaerdstraat (CLW) zijn renovatiewerken gepland. Hoewel het aantal toiletten met het huidige leerlingenaantal niet voldoet, heeft de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting niet kunnen vaststellen dat dit leidt tot overlast. De school houdt sinds dit schooljaar een register met de interventies van de eerste hulp bij.

Omwille van de gedeeltelijke systematiek waarmee de school tekorten opspoot, evalueert en bijstuurt, krijgt de school een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Als het beleid de kwaliteit van haar bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt, daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbeteringen op eigen kracht vorm te geven.

3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt het centrum de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft het centrum een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Loopbaanbegeleiding

- Doelgerichtheid** De visie op loopbaanbegeleiding valt volledig samen met het pedagogisch project van het centrum. Vanuit die kernachtige visie tekent het centrum een kader uit waarin de loopbaanbegeleiding nauw verweven is met de pijlers van het pedagogisch project. Het streefdoel is elke jongere op termijn in staat te stellen zelfstandig te leven en te werken binnen de samenleving. Uitgangspunt is een maatgerichte aanpak garanderen met respect voor de eigenheid van elke leerling. Het centrum bouwt daartoe rond elke leerling een intern en extern netwerk uit dat complementair bijdraagt tot een optimaal leertraject en tot de persoonlijke groei van de jongere. Voor elke leerling een gepaste invulling van het voltijds engagement realiseren, is daarin essentieel. Het leerlingvolgsysteem is het registratie- en communicatiekanaal dat het mogelijk moet maken de begeleiding van elke leerling optimaal aan te sturen en op te volgen.
- Ondersteuning** Het begeleidingsteam bepaalt de beginsituatie van de jongere. Aan de hand van de resultaten van de VDAB-test en een centrumeigen format peilt men uitvoerig naar het sociaal profiel, het schoolverleden, kenmerken met betrekking tot leren en studeren, de motivatie, de arbeidsrijpheid, gezondheid en socio-emotionele aspecten van de leerling. Uitgaande van de mogelijkheden van de leerling bemiddelen de begeleiders gericht voor een reguliere tewerkstelling, een voortraject, een brugproject of een persoonlijk ontwikkelingstraject. Bij het bepalen van de startpositie van de leerling voor PAV is vooral het schoolverleden bepalend. De bepaling en invulling van de individuele trajecten voor bgv gebeurt nog weinig op basis van een degelijke screening van de eerder verworven competenties. Bij twijfel tussen verschillende bgv-opleidingen of ingeval er nood is aan heroriëntering volgt onder begeleiding een grondige toetsing van de interesses en mogelijkheden en een stapsgewijze besluitvorming. Het volgen van verkennende lessen in diverse opleidingen maakt deel uit van het programma. Het centrum biedt ondersteuning bij het toeleiden van de leerlingen naar een werkplek. Het mapje 'voltijds engagement' met beknopte infofiches voor de leerling, ouders en

werkgever, een sollicitatiekaart, sollicitatieverslagen en dergelijke faciliteren het solliciteren.

Het laat tevens toe de geleverde inspanningen van de leerling bij het zoeken naar een passende tewerkstelling op te volgen.

In de leerlinggerichte centrumcultuur ziet de centrumleiding het begeleiden van leerlingen als een opdracht van het hele team. De trajectbegeleiders staan in voor een nauwe opvolging van het voltijds engagement van de jongeren. De leerlingenbegeleiders zorgen voor een ruime socio-emotionele ondersteuning. De opvolging van het werkplekleren gebeurt voornamelijk door de leraren bgv via werkbezoeken wat kansen biedt om de componenten leren en werken maximaal op elkaar af te stemmen. De begeleidende klassenraden spelen een cruciale rol in de opvolging van de leertrajecten. De samenwerking met externe partners in het kader van persoonlijke ontwikkelingstrajecten, voortrajecten, time-outprojecten, crisishulp en dergelijke, verloopt vlot. Het centrum levert inspanningen om de ouders bij de opleiding van hun kinderen te betrekken.

Het leerlingvolgsysteem brengt alle relevante gegevens van alle trajectbetrokken partners complementair en kwaliteitsvol samen in individuele leerlingendossiers. De informatiewaarde is goed en ondersteunt de begeleiding.

Doeltreffendheid De inspanningen van het team renderen. Het centrum bereikt voor de invulling van het voltijds engagement in vergelijking met de Vlaamse referentiegegevens een goed resultaat. Vorig schooljaar bedroeg dit (op 1-02-2015) 71 %. Op het moment van de doorlichting, na een maand in het nieuwe schooljaar, is er al voor 55 % van de leerlingen een voltijdse invulling gerealiseerd. Het aantal leerlingen in een persoonlijk ontwikkelingstraject bedraagt 4 %. Ongeveer 8 % realiseert het voltijds engagement via een voortraject en 4 % zit in een brugproject, waarvan de helft alternerend. Om en bij de 38 % van de jongeren is aan de slag in het regulier economisch circuit. Op zeven leerlingen na heeft iedereen een geïntegreerde tewerkstelling. Eén leerling doet vrijwilligerswerk. Voor 42 % van de jongeren is er nog geen geschikte invulling voorhanden. Zes jongeren zijn niet onmiddellijk beschikbaar.

Ondanks het engagement van het team is er jaarlijks een aanzienlijk aantal leerlingen dat het centrum in de loop van het schooljaar verlaat. De voorbije jaren stroomden tussen de 36 en 44 % van de jongeren om uiteenlopende redenen vroegtijdig uit. Dit percentage is weliswaar lager dan de Vlaamse referentiegegevens. Positief hierbij is het feit dat uit bevragingen blijkt dat de grote meerderheid van de centrumverlaters hun tewerkstelling op dezelfde werkplek verder zetten.

Het centrum beantwoordt te laat komen, afwezigheden en ongepast gedrag met een aanklampende aanpak die loont. De begeleiders slagen er doorgaans behoorlijk in de noodzakelijke randvoorwaarden te creëren om proactief de gemotiveerde aanwezigheid van de leerlingen aan te zwengelen door een positief leer- en leefklimaat te scheppen. Hun laagdrempelige opstelling ten opzichte van leerlingen en ouders laat hen toe vlot in te spelen op signalen.

De klassenraden, de vakleraren en de begeleiders gaan de effecten van de initiatieven op leerlingenniveau na. De klassenraad baseert zich onder andere op de evolutie in de leerlingresultaten. De begeleiders trachten via data de oorzaken van onder meer uitval en/of instroom te verklaren.

In de overleggroepen waarin de begeleiders en leraren actief zijn, is er aandacht voor zelfevaluatie en bijsturing van de aanpak op centrumniveau. Het centrum brengt jaarlijks via leerlingenprofielen een aantal gegevens over aspecten van de loopbaanbegeleiding in kaart. Het tracht daaruit over de jaren heen trends te distilleren en blijft zo alert voor het nastreven van een voltijds engagement voor elke leerling.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de principes met betrekking tot modulair werken, individueel maatwerk en geïntegreerde trajecten nog niet in elke opleiding voldoende worden opgenomen met het oog op een efficiënt leerparcours. De centrumleiding probeert deze verschillen via functioneringsgesprekken te detecteren en bij te sturen met wisselende resultaten.

Ontwikkeling Het centrum heeft aandacht voor kwaliteitsverbetering van haar werking. Zo gaat het de uitdaging aan om het elektronisch platform stelselmatig verder te verfijnen om de complexe realiteit van de leertrajecten van de leerlingen beter te kunnen vatten. Verder staat de implementatie van het trajectsjabloon binnen de bgv-opleidingen in de steigers. Dit initiatief is erop gericht de aangeboden en verworven competenties in kaart te brengen. Het centrum onderhoudt talrijke externe contacten, onder meer voor het uitbouwen van het vormingsaanbod en het verkennen van regionale tewerkstellingsmogelijkheden.

De centrumleiding is zich bewust van de nood aan professionalisering en biedt het personeel kansen voor interne en externe nascholingen. Het centrum werkt samen met de pedagogische begeleidingsdienst en met andere centra van het net binnen de provincie om de bekwaamheden van het team te verhogen en ervaringen uit te wisselen. De integratie van de aldus verworven knowhow verloopt opleidingsafhankelijk met verschillende snelheden.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Het centrumreglement vermeldt de evaluatieprocedure die verloopt via permanente evaluatie door middel van taken, oefeningen en (werk)opdrachten. Het centrum heeft een visie op de evaluatie van haar leerlingen ontwikkeld, die echter nog niet door alle leraren gedragen wordt. Er werden procedures vastgelegd om de evaluatiepraktijk af te stemmen op het individuele leertraject binnen het systeem van leren en werken. De registratie van de vorderingen van de leerlingen in het individuele leertraject vormt de basis voor de beoordeling van de algemene vorming, de beroepsgerichte vorming, het voltijds engagement, de attitudes en de sociale vaardigheden. Het individuele leertraject bevat de doelstellingendomeinen voor de algemene vorming en de opleidingscompetenties voor de beroepsgerichte vorming. In de bgv zijn de competenties nog niet overal geoperationaliseerd in meetbare doelen en transparante beoordelingscriteria. Hierdoor is het niet steeds duidelijk op welke basis de doelstellingen als verworven worden beschouwd. De koppeling van de evaluatie en de werkopdrachten aan de te verwerven competenties is voor een aantal opleidingen nog niet evenwichtig en transparant uitgewerkt. Er zijn nog geen vaste afspraken die de opleidingen overstijgen. In de algemene vorming wordt veelal gebruikgemaakt van uitgeschreven beoordelingscriteria.
- Ondersteuning** Het centrum stuurt de inhoudelijke invulling van de evaluatie aan met de ontwikkeling van instrumenten en evaluatiedocumenten. Voor sommige opleidingen worden de validiteit en de objectiviteit van de permanente evaluatie aangestuurd via het gebruik van een trajectplan waarbij per (werk)opdracht of per periode geregistreerd wordt welke competenties beoordeeld worden. In de algemene vorming wordt voor elke leerling het bereik van de leerplandoelstellingen systematisch per doelstellingendomein geregistreerd.
- Er is nog geen duidelijke leidraad voor de evaluatiepraktijk en de deliberatie waardoor de kwaliteit van de evaluatiepraktijk nog sterk leraarafhankelijk is. Door te investeren in begeleidingsuren voor coördinatoren bgv en PAV wil het centrum de leraren ondersteunen om de gelijkgerichtheid te vergroten.
- Doeltreffendheid** Het registratiesysteem is bedoeld als ondersteuning voor de afstemming van de evaluatiepraktijk op de criteria, de beoogde competenties en/of de leerplandoelstellingen. Er is voldoende communicatie en overleg tussen de leraren bgv en de externe partners voor de evaluatie van de leerlingen in de trajecten, projecten of tewerkstelling. De bijdrage van het werkplekleren of het voltijds engagement resulteert in het sneller doorlopen van het leertraject. De leraar beroepsgerichte vorming bezoekt drie keer per schooljaar de werkplek van de jongere in geval van een alternerende tewerkstelling. De opvolging en het in kaart brengen van de verworven competenties op de werkvloer zijn afgestemd op het opleidingsprofiel. De beoordeling op de tewerkstellingsplaats heeft vooral betrekking op de werkhouding en de attitudes van de leerling. De klassenraad komt verscheidene keren per schooljaar bijeen om de verworven competenties of leerplandoelstellingen te valideren en studiebewijzen toe te kennen. Er is een cesuurbepaling voor het toekennen van deelcertificaten en certificaten (alles aangeboden en de meeste competenties bereikt).

Voor de algemene vorming is de studiebekrachtiging voldoende gebaseerd op de tussentijdse vorderingen en de te realiseren leerplandoelstellingen. Voor de beroepsgerichte vorming kan de klassenraad zich voor sommige opleidingen nog niet baseren op voldoende transparant evaluatiemateriaal, waardoor de studiebekrachtiging niet steeds valide is. Het uitstippelen en opvolgen van een traject op maat van de leerling en de visie op modulair onderwijs zijn nog niet in alle opleidingen voldoende doorgedrongen.

Ontwikkeling Het centrum heeft inspanningen geleverd om de evaluatiepraktijk en de rapportering verder te ontwikkelen en te optimaliseren. Op korte termijn wil het centrum de attitudebeoordeling uitbreiden naar een beoordeling van stiptheid, orde, discipline en attitude (SODA) zodat de leerlingen via het SODA-atteest aan de werkgevers kunnen aantonen dat ze beschikken over de gewenste professionele attitude.

De leraren worden begeleid om de registratiedocumenten in te vullen en objectieve criteria te hanteren. Het centrum brengt de gegevens in kaart over de studieresultaten en de studiebekrachtiging van haar leerlingen. Ze wil deze resultaten nog meer gebruiken om de kwaliteit van de evaluatiepraktijk te evalueren en waar nodig bij te sturen.

Voor algemene vorming is er een overgang van gespreide evaluatie met proeven naar permanente evaluatie. Voor beroepsgerichte vorming wil men de link tussen werkopdrachten en competenties versterken en de leraren verder professionaliseren voor een competentiegerichte evaluatiepraktijk.

5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het centrum valt administratief onder het Vrij Technisch Instituut Dendermonde. De eindverantwoordelijkheid berust bij de directeur van de voltijdse school. In de praktijk geniet het centrum een grote autonomie. In specifieke dossiers van financiële, materiële of personeelsgebonden aard kan het wel rekenen op medewerking van het voltijds onderwijs. In de context van de herstructurering van de scholen van het schoolbestuur (Oscar Romerocollege) zullen binnenkort verschillende onderdelen van het beleid centraal aangestuurd en opgevolgd worden (bijvoorbeeld het financieel en materieel beleid, het personeelsbeleid).

Op dit moment stippelt de coördinator autonoom het beleid en de organisatie van de centrumwerking uit. Hij doet dit samen met de verantwoordelijken uit elk onderdeel van de drie pijlers van het pedagogisch project, namelijk het kernteam. Er is een duidelijke organisatiestructuur die in beleidsdocumenten, waaronder het centrumreglement, geconcretiseerd is. Het centrumreglement bevat alle noodzakelijke rubrieken, duidelijke richtlijnen en leefregels en heel wat nuttige informatie voor de leerlingen en de ouders.

Het elektronisch platform is essentieel voor de communicatie over beleidslijnen, de organisatie en de dagelijkse werking van het centrum. Verder verloopt de communicatie ook via frequente berichten en via verslagen van de verschillende team- en werkgroepvergaderingen. De kleinschaligheid maakt tegelijk veel informele communicatie mogelijk.

In de dagelijkse leiding is er permanente aandacht voor de aanpak en opvolging van organisatorische, pedagogische en materiële aspecten. Dit leidt tot een goed georganiseerde centrumwerking en een ordelijk leer- en leefklimaat voor de leerlingen.

Visieontwikkeling Het pedagogisch project sluit concreet aan bij de kernopdracht van het centrum, namelijk vorming, zorg en tewerkstelling. Het centrum wil via een netwerk van vorming, zorg en trajectbegeleiding elke leerling volgens een individueel traject brengen tot tewerkstelling, zelfstandigheid, maatschappelijke redzaamheid en actieve betrokkenheid. De organisatiestructuur en de input in het leerlingvolgsysteem zijn volledig rond die drie pijlers opgebouwd. De communicatie onder alle betrokkenen (inclusief leerling en ouders) is een cruciale factor in het welslagen van dit project. Daarin wordt dan ook veel geïnvesteerd.

Daarnaast hebben ook het decreet leren en werken, de modularisering van de opleidingen en de vernieuwingen in de algemene vorming de doelstellingen en de acties van de centrumwerking mee bepaald. De coördinator onderneemt samen met de verantwoordelijken heel wat initiatief om de veranderingen in de algemene en beroepsgerichte vorming en in de leerlingen- en trajectbegeleiding in goede banen te leiden. Daartoe professionaliseren de

meeste personeelsleden zich voldoende of halen ze inspiratie uit het recentelijk opgestarte overleg met de andere centra in de provincie. De vernieuwingen zijn echter nog niet in alle opleidingen voldoende geïntegreerd.

Besluitvorming De organisatiestructuur is ondersteunend voor een participatieve besluitvorming. De meeste beslissingen worden genomen na bespreking in team- of werkvergaderingen. Het kernteam kanaliseert de verworven input en bepaalt mee de besluitvorming. Zowat alle personeelsleden zijn actief in de teams algemene of beroepsgerichte vorming en in werkgroepen 'brede vorming'. Dit verhoogt het draagvlak voor beslissingen en acties. Als een van de actiepunten uit de recente zelfevaluatie (ZIDO) organiseert het centrum vanaf dit schooljaar 'centrumdebatten' aansluitend op de personeelsvergaderingen. Daarin wordt gereflecteerd over te nemen beslissingen of bestaande richtlijnen en acties. Ook de leerlingenraad wordt frequent als klankbord geraadpleegd.

De centrumraad functioneert als forum voor uitwisseling van informatie en advies over het studietoerbod, de organisatie van de leer- en begeleidingsactiviteiten, de toestand van het voltijds engagement en de tewerkstelling.

Het centrum is vertegenwoordigd in de beleids- en overlegorganen van het schoolbestuur en de school. Op die manier worden de belangen van de centrumwerking en van de doelgroep voldoende aangekaart en betrokken in de herschikking van de scholen van het schoolbestuur.

Kwaliteitszorg Het centrum staat open voor kwaliteitsverbetering en onderneemt verschillende acties van kwaliteitszorg. Het evalueert de meeste onderdelen van zijn werking en het welbevinden van de personeelsleden via geregelde reflectie in de vele teamvergaderingen en werkgroepen. Om de vier à vijf jaar gebeurt dit op een systematische manier met het ZIDO-instrument. De analyse van de bevraging leidt tot bijsturingsacties. Daarnaast besteedt het centrum ook veel aandacht aan het welbevinden van de leerlingen.

De zelfevaluatie op het niveau van de vorming is nog niet overal merkbaar. In de algemene vorming beschikt het team over voldoende reflecterend vermogen om werkpunten vast te stellen en bij te sturen. In de beroepsgerichte vorming varieert dit leraarafhankelijk. In sommige opleidingen is er reflectie over de kwaliteit van het aanbod, de uitrusting en leermiddelen en de evaluatie; in andere is die er onvoldoende (zie rubriek 3.1.1).

Het centrum houdt de gegevens van leerlingenstromen, de afwezigheden, het voltijds engagement in de verschillende opleidingen en de studiebekrachtiging van de leerlingen bij. De analyse daarvan is veeleer beperkt tot vaststellingen, maar deze houden het centrum wel alert voor blijvende inspanningen ten aanzien van de aanwezigheid van leerlingen en het streven naar voltijds engagement en gekwalificeerde uitstroom.

In het teken van kwaliteitszorg rond leerlingenbegeleiding, voltijds engagement en werkplekieren heeft het centrum een netwerk opgebouwd met vormings- en zorginstellingen, dienstverlenende instanties en de bedrijfswereld. Het netwerk ondersteunt de realisatie van het pedagogisch project.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van het voltijds engagement voor de grote meerderheid van de leerlingen.
- Het rendement van de opleiding Hoeknaadlasser.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De realisatie van een ordelijk leer- en leefklimaat.
- De brede vorming gericht op gezondheid en welzijn en de maatschappelijke participatie van de leerlingen.
- De ruime zorg voor alle leerlingen en de inspanningen voor hun welbevinden.
- Het ondersteunende interne en externe netwerk voor het vormingstraject van de leerlingen.
- De betrokkenheid en het engagement van de meeste personeelsleden in de centrumwerking.
- De vakgroepwerking in de algemene vorming als hefboom voor kwaliteitsverbetering.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het centraal stellen van de leerling in de centrumvisie en -werking.
- De koppeling van de organisatiestructuur aan de pijlers van het pedagogisch project.
- De organisatie van overlegstructuren en werkgroepen die een participatieve besluitvorming ondersteunen.
- De kwaliteitszorg op het niveau van de centrumwerking.

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de competenties voor de opleiding Metselaar in sommige lesgroepen.
- De infrastructuur en materiële uitrusting in sommige opleidingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het gebruik van screenings- en evaluatieresultaten als basis voor differentiatie van de individuele leertrajecten.
- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerdoelen.
- De beoordelingscriteria en de normering in de evaluatiepraktijk van de beroepsgerichte vorming.

Wat betreft het algemeen beleid

- De kwaliteitszorg in sommige opleidingen.

6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de competenties voor de opleiding Residentieel elektrotechnisch installateur (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Logistiek helper in de zorginstellingen (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties voor de opleidingen Keukenmedewerker en hulpkok (wordt opgevolgd).
- De bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (wordt opgevolgd).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel
Hulpkok
Keukenmedewerker
Logistiek helper in de zorginstellingen
Residentieel elektrotechn. installateur

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **30-10-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marc D'HOOP de inspecteur-verslaggever	Guido VAN LYSEBETTENS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	